

ԱՌԱՋԱՏԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

<<ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ>>

Բեղլարյան ԲԿ տնօրեն՝ Ա.Գ.Բեղլարյան

ԱՌԱՋԱՏԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

ԿԱՐԾԻՔԸ

Աշուտ Արայի Դրամպյանի «Խոր ինֆիլտրատիվ էնդոմետրիոզի հետ գուգակցված անպտղության ախտորոշման և վարման նոր մոտեցումները» ատենախոսության վերաբերյալ, որը ներկայացվել է ԺԴ 00.01՝ «Մանկաբարձություն և զինեկոլոգիա» մասնագիտությամբ բժշկական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման համար:

Չնայած վերջին տարիներին անպտղության բուժման բնագավառում ձեռք բերված հաջողություններին, այնուամենայնիվ շարունակում են ճսալ մեծաթիվ հարցեր, որոնք չունեն միանշանակ պատասխաններ: Դրանցից մեկը սեռական էնդոմետրիոզն է:

Ներկայումս գոյություն ունի էնդոմետրիոզի դեղորայքային բուժման լայն ընտրանի՝ համակցված էստրոգեն-գեստագենային հակաբեղմսավորիչներ, գեստագեններ, հակագոնադրությաններ, հակագոնադրության ոլիզիզներ, հորմոնի անալոգներ, արոմատազայի ինիբիտորներ և այլն: Սակայն վերոնշյալ դեղորայքային պատրաստուկներից ոչ մեկը չի կարող ընտրողաբար քայլայել էնդոմետրիոհային էկտոպիկ օջախները:

Էնդոմետրիոզի բուժման պահպանողական և վիրաբուժական մեթոդները հաճախ արդյունավետ են բուժառուների գանգատների մեղմացման առումով, սակայն դրանց ազդեցությունը պտղաբերության վրա վիճահարույց է, և առ այսօր էնդոմետրիոզով տառապող կանանց անպտղության օրինակելի բուժում գոյություն չունի:

Գրականության մեջ առկա չեն համակարգված տվյալներ պտղաբերության վրա խոր ինֆիլտրատիվ էնդոմետրիոզի ներգործության մասին: Այս առումով Ա.Ա. Դրամփյանի ատենախոսությունը ներկայացնում է գիտական և գործնական մեծ հետաքրքրություն:

Ատենախոսությունը կազմված է ավանդական ձևով և բաղկացած է ներածությունից, գրականության վերլուծական տեսությունից, հետազոտության նյութերի և մեթոդների նկարագրությունից կլինիկական խմբերի ընտրության հիմսավորումից, սեփական հետազոտությունների արդյունքներից, դրանց քննարկումից, եզրակացություններից, գործնական առաջարկություններից և գրականության ցանկից:

Ներածության մեջ հիմսավորվում է թեմայի արդիականությունը, ներկայացվում են աշխատանքի նպատակը և խնդիրները, քննարկվում են պաշտպանության համար

առաջադրված հիմսական դրույթները, աշխատանքի գիտական նորույթը և դրա գործնական նշանակությունը:

Դրված նպատակի մեջ հատակ ամրագրված է կապը պոստուլատների հետ, որոնցով հեղինակը հիմսավորում է հետազոտության արդիականությունը: Ներկայացված նյութի կիմիկական բնութագիրը և կիրառված մեթոդները հավատում են, որ հետազոտությունն անցկացվել է մեծաթիվ դիտարկումների վրա՝ կիրառելով ժամանակակից մեթոդներ, որը թույլ է տալիս ստանալ հավաստի տվյալներ:

Հետազոտվել են 440 բուժառուների տվյալները, որոնց շրջանում իրականացվել է խոր ինֆիլտրատիվ էնդոմետրիոզի նվազագույն խնազոյիվ վիրաբուժական բուժում: «Հետազոտության արդյունքները» գլխում առկա են նկարներ, որոնք հաստատում են նախկինում տեսական ժամանակահատվածում չախտորոշված խոր ինֆիլտրատիվ էնդոմետրիոզի օջախների առկայությունը, մինչդեռ վերջիններս հանդիսացել են վերոնշյալ բուժառուների անպտղության պատճառը:

Հեղինակն առաջադրել է հետվիրահատական տարբերակված հորմոնային բուժման սխեմաներ, որոնք հետազոտության արդյունքների համաձայն շատ արդյունավետ են անպտղության բուժման մեջ: Սա հանդիսանում է միանգամայն նոր մոտեցում:

Հեղինակի կողմից մշակվել է ձվարանի էնդոմետրիոիդ կիստաների հեռացման օրգան պահպանող մեթոդը, որի շնորհիվ ձվարանային պահուստի նվազման ոփոխությունը կամ հասցեական առաջարկության մեջ առաջարկված է անպահպանության մեջ:

Ինչ վերաբերում է աշխատանքի գործնական արժեքին: Խոր ինֆիլտրատիվ էնդոմետրիոզի վաղ ախտորոշման՝ հեղինակի առաջարկած մոտեցումները հնարավորություն են տալիս զգալիորեն նվազեցնել «Անհայտ պատճառագիտության անպտղության» հաճախականությունը, որն իր հերթին թույլ է տալիս կամին հիվանդության առաջընթացը և ծանրացումը, ինչպես նաև ձվարանային պահուստի հյուծումը:

Այնուամենայնիվ, հետազոտական աշխատանքի հետ կապված ունենք հետևյալ առաջարկը: Ատենախոսական աշխատանքում կիրառվել է AAGL դասակարգումը, մինչդեռ ցանկալի կիմիներ օգտվել նաև ENZIAN և ASRM դասակարգումներից, որոնք փոխացնում են միմյանց և հնարավորություն են տալիս ստանալու էնդոմետրիոզի տարածման ամբողջական պատկերը:

Եզրակացություն: Գիտական դրույթները, եզրակացությունները և գործնական առաջարկները լավ հիմսավորված են և հիմսված են կիմիկական նյութի մանրակրկիտ վերլուծության արդյունքների վրա: Աշխատանքի վերաբերյալ սկզբունքային դիտողություններ չկան: Ըստհանուր առմամբ թեմայի արդիականությունը, բարձր մեթոդական մակարդակը, ստացված տվյալների ծավալը, հետազոտության արդյունքների գիտական և գործնական նշանակությունը թույլ են տալիս եզրակացնել, որ Աշոտ Արայի Դրամայանի «Խոր ինֆիլտրատիվ էնդոմետրիոզի հետ գուգակցված անպտղության ախտորոշման և վարման նոր մոտեցումները» ատենախոսական աշխատանքը, որը ներկայացվել է բժշկական գիտությունների թեկնածուի գիտական

աստիճանի հայցման համար, համապատասխանում է թեկնածուական ատենախոսություններին ներկայացվող Բարձրագույն Ասեստավորման Հանձնաժողովի «Գիտական աստիճաններ շնորհելու կարգի մասին» կանոնակարգի պահանջներին: Իսկ դրա հեղինակը արժանի է թշշկական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի շնորհմանը ԺԴ 00.01՝ «Մանկաբարձություն և զինեկոլոգիա» մասնագիտությամբ:

Կարծիքը քննարկվել և հաստատվել է «Բեզլարյան ԲԿ» գիտական խորհրդի 2024 թ դեկտեմբերի 16-ի նիստում, որին ներկա էին գիտական խորհրդի նախազահ բ.գ.դ. պրոֆ. Ա.Գ. Հարությունյանը, (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. դոցենտ Ն.Բ. Շահվերդյանը (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. դոցենտ Ի.Հ. Կարապետյանը (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. դոցենտ Ի.Գ. Բեզլարյանը (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. Ա.Գ. Հովհաննիսյանը (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. Ն.Լ. Դավթյանը (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. Գ.Ա. Ստեփանյանը (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. դոցենտ Մ.Է. Ավագյանը (ԺԴ 00.01), բ.գ.թ. դոցենտ Մ.Ա. Ոսկանյանը (ԺԴ 00.01):

Գիտ. խորհրդի նախազահ,

«Բեզլարյան ԲԿ» գիտության գծով խորհրդատու,

ԵՊԲՀ մանկաբարձության և զինեկոլոգիայի թիվ 1 ամբիոնի վարիչ,

բ.գ.դ. պրոֆ. Ա.Գ. Հարությունյան

Գիտ. խորհրդի քարտուղար,

ԵՊԲՀ մանկաբարձության և զինեկոլոգիայի թիվ 1 ամբիոնի դոցենտ,

«Բեզլարյան ԲԿ» բուժ. գծով փոխտնօրեն՝ Ն.Բ. Շահվերդյան

Ա.Գ. Հարությունյանի և Ն.Բ. Շահվերդյանի ստորագրությունների իսկությունը
հաստատում եմ՝

Ա.Բաբյան

Բեզլարյան ԲԿ Կադրերի բաժնի պետ

Ստորագրություն և կափ

16.12.2024թ.